

PLA DOCENT
DRET DE SUCCESSIONS
GRAU EN DRET
2013-2014

Curs acadèmic: 2013 – 2014

Nom de l'assignatura: Dret de Successions

Codi de l'assignatura: 21007

Estudis: Grau en Dret

Nombre de crèdits: 4

Nombre total d'hores de dedicació: 100

Curs: Quart

Trimestre: Primer

Tipus: Trimestral

Període: setembre - desembre

Professorat: Joan Egea Fernández / Albert Lamarca i Marquès / Carlos Gómez Ligüerre / Marc-Roger Lloveras Ferrer / Daniel Ripley Soria / Laura Alascio Carrasco

Grups: 4

Tutories: cita prèvia.

Índex

1.	DADES DESCRIPTIVES DE L'ASSIGNATURA	3
2.	PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA	4
3.	PREREQUISITS PER AL SEGUIMENT DE L'ITINERARI FORMATIU	5
4.	COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN L'ASSIGNATURA	5
5.	CONTINGUTS	6
6.	OBJECTIUS DE L'APRENENTATGE	9
7.	METODOLOGIA	9
8.	AVALUACIÓ	11
9.	BIBLIOGRAFIA I RECURSOS DIDÀCTICS	14
10.	BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA	15

1. DADES DESCRIPTIVES DE L'ASSIGNATURA

Nom de l'assignatura	Dret de Successions	
Codi assignatura	21007	
Curs acadèmic	2013-2014	
Curs	Quart	
Trimestre	Primer	
Tipus d'assignatura	Obligatòria	
Titulació / Estudis	Grau en Dret	
Departament	Dret	
Nombre de crèdits ECTS	4	
Hores dedicació estudiant	100	
Nombre de grups	4	
Llengua de docència	Català (G. 1, 2, 4)/ Castellà (G. 3)	
Professorat	Sessions grup gran	G. 1: Albert Lamarca Marquès G. 2: Joan Egea Fernández G. 3: Carlos Gómez Ligüerre G. 4: Marc-Roger Lloveras Ferrer
	Sessions seminari	- Subgrups 101, 102, 103, 104: Albert Lamarca Marquès - Subgrups 201, 202, 203, 204: Laura Alascio Carrasco - Subgrups 301, 302, 303: Daniel Ripley Soria - Subgrups 401, 402, 403: Marc-Roger Lloveras Ferrer
Lloc on s'imparteix	Campus de la Ciutadella	

2. PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura té per objecte l'estudi del Dret de Successions, com a part del Dret civil que regula el destí del patrimoni d'una persona per causa de la seva mort, amb les diferents maneres com es pot organitzar, juntament amb les previsions legals en defecte de disposició voluntària i les que atribueix la llei, en tot cas, en favor de determinats parents.

El dret vigent en la matèria està recollit al Llibre quart del Codi civil de Catalunya, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2009, substituint el dret anteriorment vigent del Codi de Successions que, al seu torn ho havia fet amb els preceptes de la Compilació. La codificació del dret català de successions del Llibre quart conté una regulació institucional completa de la matèria, de forma sistemàtica i coherent, havent portat a terme una revisió i actualització de les principals institucions del dret hereditari. Cal destacar la sistemàtica del Llibre quart del CCCat, que segueix la cadència natural del procés successori, distingint entre les fases de planificació successòria, l'obertura de la successió i l'execució de l'herència. És a dir, el Llibre quart inicia la seva regulació, tot seguit als principis generals i la capacitat successòria, amb el testament, que conté els seus aspectes negocials i possible contingut, com són la institució d'hereu, els llegats, les disposicions modals, els fideïcomisos o els marmessors. Continua amb la regulació dels pactes successoris, la successió intestada, la llegítima i la quarta vidual. I, en la darrera part, tracta de tot el que s'esdevé després de la mort del causant o obertura de la successió, i que constitueix l'execució del procés successori, amb l'acceptació o repudiació de l'herència, la responsabilitat de l'hereu, la comunitat hereditària i la partició.

D'acord amb la sistemàtica esmentada, l'assignatura s'organitza en sis blocs:

- El primer bloc té per objecte els principis de dret successori català i les fases en què es desenvolupa el fenomen successori.
- El segon bloc analitza la successió testada (formes testamentàries, nul·litat i ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries, institució d'hereu i disposicions fiduciàries, substitucions hereditàries, fideïcomisos, llegats, modes successoris i marmessors).
- El tercer bloc se centra en la successió contractual.
- El quart bloc estudia la successió intestada.
- El cinquè bloc té per objecte la llegítima i la quarta vidual.
- Finalment, el sisè bloc analitza l'adquisició de l'herència (acceptació i repudiació, dret d'acréixer, comunitat hereditària, partició i col·lació, i protecció del dret hereditari).

L'assignatura té com a base de l'exposició el Dret de successions del dret civil de Catalunya, i pretén la comprensió cabal de les institucions fonamentals d'aquest àmbit del dret, tenint en compte els altres ordenaments civils estatals, així com el dret comparat.

3. PREREQUISITS PER AL SEGUIMENT DE L'ITINERARI FORMATIU

L'assignatura no requereix de coneixements previs per a la seva superació altres que els propis dels estudis del Grau en Dret. Per descomptat, però, és altament recomanable haver superat satisfactòriament les assignatures de Fonaments del Dret Privat i de l'Empresa, Contractes, Propietat i Drets Reals, Dret de Danys i Dret de Família.

4. COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN L'ASSIGNATURA

Competències generals		Competències específiques
<i>Competències instrumentals</i>	Comunicació oral i escrita	Capacitat per a determinar el dret aplicable (fonts legals) a les successions per causa de mort
	Capacitat d'anàlisi i síntesi	Capacitat per a sintetitzar el contingut de les normes que regulen el dret de successions
		Capacitat per a diferenciar les fases del procés successori
		Capacitat per a diferenciar la successió testada, la contractual i la intestada
	Resolució de problemes	Capacitat per a aplicar les normes que regulen el dret de successions català a casos reals
	Capacitat per a interrelacionar conceptes	
	Gestió de la informació	Capacitat per a gestionar els recursos en matèria de dret de successions (fonts legals, jurisprudència, etc.)
<i>Competències sistèmiques</i>	Aplicació dels coneixements a la pràctica	Capacitat per a comprendre textos jurídics (testaments, pactes successoris, etc.)
	Aprenentatge autònom	
<i>Competències interpersonals</i>	Capacitat de crítica	Correcció en la utilització del vocabulari jurídic especialitzat
	Treball en equip	

5. CONTINGUTS

Bloc de contingut 1. Disposicions generals

Tema 1. La successió per causa de mort i els principis del dret successori

- 1.1. La successió com a fet jurídic. El reconeixement constitucional del dret a l'herència.
- 1.2. Criteris per regular la successió. Títols successoris. Predeterminació legal de la successió i llibertat civil.
- 1.3. Els drets de successions vigents a l'Estat espanyol: àmbit d'aplicació.
- 1.4. Els principis del dret successori català i la seva evolució.
- 1.5. Els diferents títols successoris i la relació entre ells: testament, heretament i la llei.

Bloc de contingut 2. La successió testada

Tema 2. Els testaments

- 2.1. La successió testada. Capacitat per testar.
- 2.2. El testament: estructura i contingut. Classes.
- 2.3. Els testaments notariais: oberts i tancats.
- 2.4. El testament hològraf.
- 2.5. Els codicils i les memòries testamentàries.
- 2.6. Interpretació.
- 2.7. Nul·litat i ineficàcia.

Tema 3. La institució d'hereu

- 3.1. La institució d'hereu: la successió a títol universal.
- 3.2. La designació de l'afavorit: hereu en cosa certa; hereu vitalici; hereu en usdefruit; designació conjunta; les crides genèriques.
- 3.3. Les modalitats en la designació de successors: la institució d'hereu sota condició.
- 3.4. Les disposicions fiduciàries: la designació d'hereu per fiduciari i els hereus i legataris de confiança.

Tema 4. Les substitucions hereditàries

- 4.1. La substitució vulgar.
- 4.2. La substitució pupil·lar.
- 4.3. La substitució exemplar.

Tema 5. Els fideïcomisos

- 5.1. La substitució fideïcomissària. Concepte. Classes. Forma d'ordenació, límits i interpretació.
- 5.2. Els efectes del fideïcomís mentre està pendent.
- 5.3. Disposició dels béns fideïcomesos.
- 5.4. Els efectes del fideïcomís en el moment de la delació.
- 5.5. La quarta trebel·liànica.
- 5.6. El fideïcomís de residu i la substitució preventiva de residu.

Tema 6. Els llegats i d'altres disposicions particulars

- 6.1. Els llegats. Concepte i caràcters.
- 6.2. Subjectes: el legatari i el gravat.
- 6.3. Efectes. L'adquisició del llegat.
- 6.4. Classes de llegats: amb eficàcia real i amb eficàcia obligacional; de cosa genèrica; de cosa aliena; de crèdit; de deute; d'usdefruit; de part alíquota.
- 6.5. Ineficàcia dels llegats.
- 6.6. La reducció dels llegats i la quarta falcidia. Preferència entre legataris.
- 6.7. Les disposicions modals.

Tema 7. L'execució de la darrera voluntat

- 7.1. Esbrinament i execució de les disposicions per causa de mort.
- 7.2. El registre d'actes de darrera voluntat.
- 7.3. Els marmessors. Classes: universal i particular; de realització d'herència i de lliurament directe de romanent.
- 7.4. Funcions, obligacions i remuneració.

Bloc de contingut 3. La successió contractual

Tema 8. La successió contractual

- 8.1. Els pactes successoris. Concepte, atorgants, capacitat, objecte i forma.
- 8.2. Finalitat. Nul·litat. Modificació i resolució. Revocació.
- 8.3. Els heretaments o pacte successori d'institució d'hereu.
- 8.4. Classes d'heretaments. Simple i cumulatiu. Mutua. Preventiu. Efectes.
- 8.5. Pactes successoris d'atribució particular.
- 8.6. Les donacions per causa de mort.

Bloc de contingut 4. La successió intestada

Tema 9. La successió intestada

- 9.1. La successió intestada. Concepte i naturalesa.
- 9.2. Supòsits d'obertura de la successió intestada.
- 9.3. L'ordre de succeir. Les crides legals. El dret de representació.
- 9.4. L'usdefruit vidual intestat i la commutació.
- 9.5. La crida als col·laterals. La successió de la Generalitat de Catalunya.
- 9.6. La successió en cas d'adopció i la de l'impúber.
- 9.7. Les unions estables de parella i l'equiparació amb el cònjuge.

Bloc de contingut 5. Llegítima i quarta vidual

Tema 10. La llegítima

- 10.1. Atribucions successòries determinades per la llei.
- 10.2. La llegítima. Evolució històrica. Naturalesa.
- 10.3. Legítimaris.
- 10.4. Quantia i còmput.

- 10.5. Atribució, imputació i percepció de la llegítima.
- 10.6. Pagament de la llegítima i el suplement.
- 10.7. Preterició i desheretament.
- 10.8. Inoficiositat de llegats i donacions.
- 10.9. Extinció. Renúncia. Prescripció.
- 10.10. La llegítima als diferents ordenaments civils espanyols.

Tema 11. La quarta vidual

- 11.1. Els beneficis successoris del cònjuge vidu: àmbit d'aplicació i relació amb el règim econòmic matrimonial.
- 11.2. Dret a la quarta vidual. Exclusió del dret.
- 11.3. Càlcul.
- 11.4. Reclamació i pagament.
- 11.5. Extinció de la quarta vidual.

Bloc de contingut 6. Adquisició de l'herència

Tema 12. L'acceptació i la repudiació de l'herència

- 12.1. Vocació i delació successòries. Obertura de la successió.
- 12.2. L'herència jacent.
- 12.3. La capacitat successòria. Indignitat i inhabilitat successòries.
- 12.4. L'acceptació de l'herència. Formes i capacitat. Efectes.
- 12.5. El dret de transmissió.
- 12.6. El dret d'acréixer.
- 12.7. L'extinció del dret hereditari: renúncia o repudiació de l'herència.

Tema 13. La responsabilitat de l'hereu

- 13.1. L'acceptació de l'herència pura i simple i a benefici d'inventari.
- 13.2. Efectes de l'acceptació de l'herència.
- 13.3. Situació i responsabilitat de l'hereu. Les càrregues hereditàries.
- 13.4. La liquidació de l'herència no beneficiària.
- 13.5. La liquidació de l'herència beneficiària.
- 13.6. El benefici de separació de patrimonis.
- 13.7. Els béns adquirits per menors d'edat o incapacitats.

Tema 14. La comunitat hereditària i la protecció del dret hereditari

- 14.1. La comunitat hereditària. Naturalesa. Gestió. La responsabilitat dels cohereus.
- 14.2. La partició hereditària. Subjectes. Objecte.
- 14.3. El dret a la partició. Supòsits de suspensió.
- 14.4. Les operacions de partició típiques. Classes de partició.
- 14.5. Efectes. Vicis i impugnació.
- 14.6. La col·lació.
- 14.7. La protecció del dret hereditari.

6. OBJECTIUS DE L'APRENENTATGE

Els objectius de l'assignatura Dret de Successions són:

- Conèixer i relacionar els principis que inspiren el dret successori català.
- Conèixer el règim jurídic i el funcionament de les institucions successòries.
- Determinar quina és la destinació dels béns que constitueixen el patrimoni hereditari en els diferents tipus de successions (testada, contractual i intestada).
- Determinar quina és la destinació de l'herència quan algun dels cridats per testament o per successió intestada no arriba a adquirir-los.
- Dotar als estudiants dels fonaments teòrics i pràctics necessaris per a poder enfrontar-se amb els problemes que es plantegen a la pràctica quan s'obre una successió.

7. METODOLOGIA

La metodologia de l'assignatura Dret de Successions es presenta en el següent quadre:

TIPUS DE TREBALL	ACTIVITATS QUE HA DE DUR A TERME L'ESTUDIANT	
Presencial	Assistència i seguiment de les sessions de grup gran. Participació activa en les sessions de seminari.	
Treball dirigit	Classes de grup gran	Lectura prèvia a cada sessió dels materials indicats pel professor. Es tracta de tenir una primera visió del conjunt de la matèria que s'haurà de desenvolupar a classe, i d'haver-ne copsat els elements més importants o aquells que s'hagin determinat prèviament, incloent sempre la lectura dels articles del Llibre IV del Codi civil de Catalunya a tractar i exposar pel professor.
	Activitats en subgrup	Lectura dels materials seleccionats per a cada sessió (legislació específica, jurisprudència, tractats i manuals, monografies, articles de revista). Realització dels treballs pràctics indicats segons la programació. Resposta de preguntes orals. Exposició dels treballs realitzats. Seguiment de les intervencions dels altres estudiants i del professor.
Treball autònom	Lectura de textos de referència que incloguin una exposició completa i coherent de la matèria objecte d'estudi. Es recomana fer sempre una primera lectura del tema corresponent i construir, a mesura que es faci la lectura, un esquema o quadre de la matèria per tal de poder destacar els punts més rellevants i la seva estructura interna. En una segona i posteriors lectures cal aprofundir en l'estudi i la comprensió de cadascun dels punts seleccionats, tenint sempre en compte la lectura i l'estudi del text de la llei que s'estigui analitzant.	

Hores de dedicació de l'estudiant (4 crèdits ECTS: 100 hores)

Distribució del volum de treball de cada estudiant:

a) Hores de treball presencial

27 hores de participació en classe teòrica de grup.
6 hores de participació en activitats en subgrup.
2 hores de tutoria.
2 hores per a la prova final.

b) Hores de treball dirigit

20 hores d'activitats programades prèvies o posteriors a les classes de grup (inclou lectures de manual)
20 hores d'activitats programades prèvies o posteriors a les activitats en subgrup.

c) Hores de treball autònom

23 hores d'estudi personal.

8. AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es durà a terme a partir de:

- La nota obtinguda a les sessions de seminari.
- La nota de l'examen final

8.1. Avaluació de les sessions de seminari

L'avaluació continuada de les activitats en sessions de seminari té un valor del 30% de la qualificació final, que s'obté a partir de la realització de diverses activitats i de la participació a les classes per part de l'estudiant.

- **Activitats:** es desenvoluparan un màxim de **3 treballs pràctics** a lliurar al professor, avaluables durant les sessions de seminari.
- **Participació:** S'avaluarà la participació dels estudiants. Les qüestions orals podran ser formulades directament pel professor en qualsevol moment de les sessions o bé consistir en la defensa de part del treball pràctic preparat prèviament per a la seva exposició durant la sessió pràctica.

En l'avaluació continuada es valoraran les següents competències al llarg de les diverses activitats: aprenentatge autònom; capacitat d'anàlisi i síntesi; comunicació oral i escrita; resolució de problemes i argumentació jurídica.

El professor responsable de les sessions pràctiques en cada grup anunciarà a l'Aula Global el seu contingut per a cada curs acadèmic.

8.2. L'examen final

El valor de l'examen final és del 70% de la nota final. L'examen final constarà de dues parts, amb un valor del 60% de la nota la primera part i el 40% la segona part:

- **Primera part (test):** el test tindrà entre 40 i 50 preguntes. Les preguntes correctes sumaran un punt, les respostes en blanc no tindran cap efecte i les respostes incorrectes restaran, sobre el nombre total de punts obtinguts en el test, el producte de dividir un punt pel nombre de respostes possibles (és a dir, 0'25 o 0'3 segons si la pregunta té 4 o 3 respostes possibles). Mitjançant la prova test s'avaluarà la suficiència dels coneixements dels estudiants sobre el conjunt de la matèria.
- **Segona part:** constarà de preguntes de desenvolupament sobre punts del programa. Mitjançant aquestes preguntes s'avaluarà el coneixement més aprofundit de la matèria objecte de l'assignatura per part de l'alumne. Al marge del contingut, aquesta prova permetrà valorar la capacitat dels estudiants per a comunicar-se per escrit; la seva capacitat d'anàlisi i síntesi; per a interrelacionar coneixements; per a situar la matèria i les seves fonts legals; i la capacitat per a analitzar i aplicar les normes civils relatives al dret de successions.

8.3 Avaluació d'estudiants participants en programes de mobilitat

Els estudiants hauran de presentar-se a l'examen final el dia previst per a la resta d'estudiants. L'examen contindrà un exercici pràctic, amb valor del 30% del total de la nota, dirigit només als alumnes que hagin optat per no seguir l'avaluació continuada per realitzar una estada d'intercanvi (programa Erasmus i d'altres).

Si l'estudiant acredita que no pot assistir a l'examen en la data convinguda s'haurà de presentar a l'examen el dia previst per a la recuperació durant el mes de febrer.

Excepcionalment, si l'estudiant acredita que no pot assistir a l'examen durant el període de recuperació, es preveu la possibilitat de realitzar un examen oral o escrit durant el mes de juliol.

QUADRE RESUM DEL SISTEMA D'AVALUACIÓ

Tipus avaluació	Activitats	Valor (%)	Nota final (%)
Avaluació de les classes seminari	Treball 1	30	30
	Treball 2	30	
	Treball 3	30	
	Participació	10	
Examen final (classes grup gran i classes seminari)	Test	60	70
	Preguntes desenvolupament	40	
TOTAL			100

8.4 Recuperació

Podran concórrer al procés de recuperació tots els estudiants que, havent participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre, hagin obtingut la qualificació de suspens de l'assignatura corresponent en l'avaluació trimestral. No hi podran concórrer els que no hagin participat en les activitats d'aprenentatge i avaluació o hagin renunciat a l'avaluació.

S'entendrà que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació continuada durant el trimestre quan hagi assistit als seminaris i hagi realitzat els exercicis corresponents a *almenys el 50%* dels seminaris i altres activitats a l'aula. D'altra banda, cal entendre que un estudiant ha assistit a l'examen final quan el lliura.

Només podran participar en el procés de recuperació aquells estudiants que hagin suspès el conjunt de l'assignatura, no hi haurà possibilitat de participar-hi per millorar la nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5.

Havent suspès el conjunt de l'assignatura, l'estudiant només podrà recuperar aquell component de l'avaluació de l'assignatura que hagi suspès al llarg del trimestre (avaluació continuada, examen, o ambdós), però no el que hagi aprovat.

La recuperació de l'examen final consistirà en una prova amb el mateix contingut a avaluar que en l'examen final, i pot tenir un format similar i comptarà un 70% de la nota final.

La recuperació de l'avaluació continuada consistirà en la resolució d'un cas pràctic que comptarà un 30% de la nota final.

9. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS DIDÀCTICS

Bibliografia de referència sobre el Llibre IV CCCat

PUIG I FERRIOL, L. / ROCA TRIAS, E., *Institucions del Dret civil de Catalunya*, Vol. III, Dret de Successions, 7a ed., Tirant lo blanch. València, 2009.

EGEA FERNÁNDEZ, J. / FERRER RIBA, J. (Dirs.) / ALASCIO CARRASCO, L. (Coord.), *Comentari al llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions*, Barcelona: Atelier, 2009.

Del POZO CARRASCOSA, P. / VAQUER ALOY, A. / BOSCH CAPDEVILA, E., *Derecho Civil de Cataluña. Derecho de sucesiones*, 2a ed. Madrid: Marcial Pons, 2013.

GARRIDO MELERO, M., *Derecho de sucesiones. Un estudio de los problemas sucesorios a través del Código Civil y del Código de Sucesiones por causa de muerte en Cataluña. II Toms*, 2a ed., Madrid / Barcelona: Marcial Pons, 2009.

ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (Coord.), *Materials de les Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa: El nou Dret successori del Codi civil de Catalunya*, Documenta Universitària: Girona, 2009.

Maria del Carmen GETE-ALONSO Y CALERA (Dir.) / Judith SOLÉ RESINA (Coord.), *Tratado de derecho de sucesiones: código civil y normativa civil autonómica: Aragón, Baleares, Cataluña, Galicia, Navarra, País Vasco*, Thomson Reuters, 2011.

GETE-ALONSO Y CALERA, Ma C. / LLOBET AGUADO, J. / SOLÉ RESINA, J. / YSÀS SOLANES, M., *Derecho de sucesiones vigente en Cataluña*, 2a ed., Tirant lo blanch: València, 2008.

Bibliografia de referència sobre el CS 1991 (anterior al CCCat) i legislació estatal

PUIG I FERRIOL, L. / ROCA TRIAS, E., *Institucions del Dret civil de Catalunya*, Vol. III, Dret de Successions, 6a ed., Tirant lo blanch: València, 2004.

BADOSA COLL, F. (dir.), *Manual de Dret Civil Català*, Barcelona/Madrid: Edicions de la Universitat de Barcelona: Marcial Pons, 2003.

JOU I MIRABENT, Ll. (coord.), *Comentarios al Código de Sucesiones de Cataluña. Ley 40/1991, de 30 de diciembre*. 2 vol. Barcelona: Bosch, 1994.

ALBALADEJO GARCÍA, M., *Curso de derecho civil V. Derecho de sucesiones*, 10a. ed., Madrid: Edisofer, 2013.

TORRES GARCÍA, Teodora (Coord.), *Tratado de legítimas*, Atelier, Barcelona, 2012.

GIMENO Y GÓMEZ LAFUENTE, Juan Luis i RAJOY BREY, Enrique (coords.), *Regímenes económico-matrimoniales y sucesiones: (derecho común, foral y especial)*, Civitas, 2008.

LASARTE ÁLVAREZ, C., *Principios de Derecho Civil VII. Derecho de sucesiones*. 5a. ed. Madrid: Marcial Pons, 2008.

LACRUZ BERDEJO, J. L. i d'altres, *Elementos de derecho civil. V. Sucesiones*. 3a. ed. Madrid: Dykinson, 2007.

DÍEZ PICAZO, L. / GULLÓN, A., *Sistema de derecho civil. IV. Familia y sucesiones*, 10a ed., Madrid: Tecnos, 2001.

10. BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Tema 1. La successió per causa de mort i els principis del dret successori

Josep FERRER I RIBA, “Tradició heretada i innovació en el nou llibre quart del Codi civil de Catalunya”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (Coord.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Documenta Universitaria, Girona, 2009, pàgs. 15-32 (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Albert LAMARCA I MARQUÈS, “El Llibre IV del Codi civil de Catalunya”, *Actualitat Parlamentària* 16, 2009, pàgs. 54-73 (http://www10.gencat.cat/drep/binaris/activitat_parlamentaria_16_tcm112-82790.pdf)

Tema 2. Els testaments

Enric BRANCÓS NÚÑEZ, “La revocació de les disposicions de darrera voluntat en el Llibre IV del Codi civil”, *Revista Jurídica de Catalunya* 1/2011, pp. 47 – 53.

Joan MARSAL GUILLAMET, “La ineficàcia dels actes i disposicions d'última voluntat”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 129-147 (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Miriam ANDERSON, “La capacitat per a testar de qui té habitualment disminuïda la capacitat natural: l'art. 116 del Codi de Successions”, *Indret* 3/2009 (www.indret.com).

Esteve BOSCH CAPDEVILA, “Carta o testament?”, *Indret* 3/2003 (www.indret.com).

Antoni VAQUER ALOY, “La Capacitat per a testar en la jurisprudència del tribunal superior de justícia de Catalunya”, *Revista catalana de dret privat* 1, 2002, pàgs. 173-181

Temes 3 i 4. La institució d'hereu i les substitucions hereditàries

Joan MARSAL GUILLAMET, “Recursos governatius. Doctrina de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques. Comentaris a les Resolucions de la DGDEJ de 14 d'octubre 2005, de 25 de novembre 2005, de 28 novembre 2005, de 28 gener 2006, de 22 de març 2006”. *InDret* 2/2007, pàgs. 7 – 9, (www.indret.com)

Tema 5. Els fideïcomisos

Mariló GRAMUNT FOMBUENA, “Fideïcomís de residu versus substitució preventiva de residu: la voluntat expressa”, *InDret* 1/2010 (www.indret.com)

Maurici PÉREZ SIMEÓN, “La tradició romanística com a criteri exegetíc del Dret civil català. El termini per practicar inventari als efectes de detreure la quarta falcidia”, *InDret* 1/2006 (www.indret.com).

Eulàlia AMAT LLARI, “La facultat de disposar de l'hereu fiduciari”, *InDret* 3/2004 (www.indret.com).

Ramona GUITART i GUIXER, “Las sucesiones ‘mortis causa’ en el derecho catalán: aspectos fiscales de los fideicomisos”, *Revista Jurídica de Catalunya* 1/2010, pàgs. 95 – 124.

Judith SOLÉ RESINA, “La nueva regulación de los fideicomisos del Libro Cuarto del Código Civil de Cataluña”, *Anuario de Derecho Civil*, Vol. 64, n. 2, 2011, pàgs. 563-611.

Tema 6. Els llegats

Víctor ESQUIROL JIMÉNEZ, “La prohibició de la quarta falcidia: exigència de manifestació expressa per part del testador”, *InDret* 1/2011 (www.indret.com)

Imma BARRAL VIÑALS, “Donació amb reserva de la facultat de disposar, donació mortis causa i dret a detreure la quarta falcidia”, *InDret* 3/2010 (www.indret.com)

Joan Manuel ABRIL CAMPOY, “La protecció del consort supervivent en el dret català”, *Revista catalana de dret privat* 3, 2004, pàgs. 93-109

Ana GIMÉNEZ COSTA, “El llegat de cosa aliena (comentari a la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 23 d'abril de 2001)”, *Revista Catalana de Dret Privat* 3, 2004, pàgs. 161-174

Tema 7. L'execució de la darrera voluntat

Paloma DE BARRÓN ARNICHES, “L'incompliment del marmessor i el dret a la retribució”, *InDret* 2/2011 (www.indret.com).

Paloma DE BARRÓN ARNICHES, “Els límits a la facultat d'interpretació de les clàusules testamentàries per part del marmessor universal”, *InDret* 3/2009 (www.indret.com).

Josep-Delfi GUÀRDIA I CANELA, “La marmessoria”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 113-128. (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Tema 8. La successió contractual

Enric BRANCÓS i NÚÑEZ, “Les diferents formes de disposició entre consorts amb posterior crida als fills”, *Revista Jurídica de Catalunya* 2/2010, pp. 341 – 358.

Enric BRANCÓS i NÚÑEZ, “Els pactes successoris en el Llibre IV del Codi civil de Catalunya”, *Revista Jurídica de Catalunya* 4/2009, pp. 953 – 982.

Joan EGEA FERNÁNDEZ, “El nou règim jurídic de la successió contractual”, *Revista Jurídica de Catalunya* 3/2009, pàgs. 9-58.

Susana NAVAS NAVARRO, “Libertad de testar versus libertad de celebrar pactos sucesorios y costes de transacción”, *Anuario de Derecho Civil*, Vol. 64, n. 1, 2011, pàgs. 41-74.

Susana NAVAS NAVARRO, “El pacto sucesorio de atribución particular en el Código civil de Catalunya”, *InDret* 2/2009 (www.indret.com).

Albert FONT I SEGURA, “La ley aplicable a los pactos sucesorios”, *InDret* 2/2009 (www.indret.com).

Fernando CERDÀ ALBERO, “La successió en l'empresa familiar”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 181-206. (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Tema 9. La successió intestada

Jaume TARABAL BOSCH, “La successió intestada dels parents col·laterals al Codi civil de Catalunya”, *InDret* 2/2013 (www.indret.com).

Albert LAMARCA i MARQUÈS, “Successió intestada a Catalunya. De la Compilació al Codi civil i els cinquanta anys entre dues lleis (1936 – 1987)”, *Revista Jurídica de Catalunya* 4/2010.

Margarita GARRIGA GORINA, “La successió en el cas d'adopció en el Llibre IV del Codi civil de Catalunya”, *Revista Jurídica de Catalunya*, 4/2009, pp. 983 -1000.

M^a del Carmen GETE-ALONSO CALERA, “La sucesión intestada incorporada al Código civil de Cataluña (principios-innovaciones)”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE

GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 209-262. (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Jordi RIBOT I IGUALADA, “Separació de fet i drets viduals abintestat: una relectura : comentari a la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya d'1 d'abril de 2004”, *Revista Catalana de Dret Privat*, 5/2005, pàgs. 241-261.

Susana NAVAS NAVARRO, “La sucesión intestada de la Generalidad de Cataluña”, *Anuario de Derecho Civil*, Vol. 55, 2002, pàgs. 965 – 1114.

Tema 10. La llegítima

Antoni VAQUER ALOY, “La successió intestada del cònjuge i convivent”, *Lo Canyeret*, n. 61, 2009, pp. 4-9. (<http://www.advocatslleida.org/ca/atencioColegiat/loCanyeret.aspx>)

Albert LAMARCA I MARQUÈS, “Relacions familiars i atribucions successòries legals. Novetats en la regulació de la llegítima i la quarta vidual”, a ÀREA DE DRET CIVIL - UNIVERSITAT DE GIRONA (Coord.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Documenta Universitaria, Girona, 2009, pàgs. 263-307 (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Antoni VAQUER ALOY, “Reflexions sobre una eventual reforma de la llegítima” 3/2007 (www.indret.com).

Antoni VAQUER ALOY, “Llegítima dels hereus i usdefruit universal: dues sentències divergents”, *InDret* 2/2005 (www.indret.com).

Tema 11. La quarta vidual

Santiago ESPIAU ESPIAU, “La quarta vidual en el Codi Civil de Catalunya”, *Revista Jurídica de Catalunya*, 2009-3, pàgs. 639-678.

Tema 12. L'acceptació i la repudiació de l'herència

Maurici PÉREZ SIMEÓN, “La prelación entre el derecho de representación y el acrecimiento en la sucesión testamentaria”, *InDret* 3/2008 (www.indret.com).

Anna CASANOVAS MUSSONS, “L'acceptació i la repudiació. El règim d'adquisició de l'herència”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 309-324 (<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).

Tema 13. La responsabilitat de l'hereu.

Encarna ROCA I TRIAS, “L'herència insolvent”, *InDret* 2/2005 (www.indret.com).

Joan MARSAL GUILLAMET, “Responsabilitat de l’hereu pel pagament de la llegítima”, *InDret* 2/2003 (www.indret.com).

Tema 14. La comunitat hereditària i la protecció del dret hereditari.

Albert LAMARCA I MARQUÈS, “Col·lació de donacions i successió en Dret Català”, *La Notaria* 1/2011, pp. 44 – 61.

José Luis VALLE MUÑOZ, “Comunidad hereditaria y partición”, a ÀREA DE DRET CIVIL – UNIVERSITAT DE GIRONA (COORD.), *Quinzenes Jornades de Dret Català a Tossa. El nou dret successori del Codi Civil de Catalunya*, Girona, Documenta Universitaria, 2009, pàgs. 325-369.
(<http://civil.udg.es/tossa/2008/textos/pon/index.htm>).